

Soorten laesies

Hoge of lage dwarslaesie

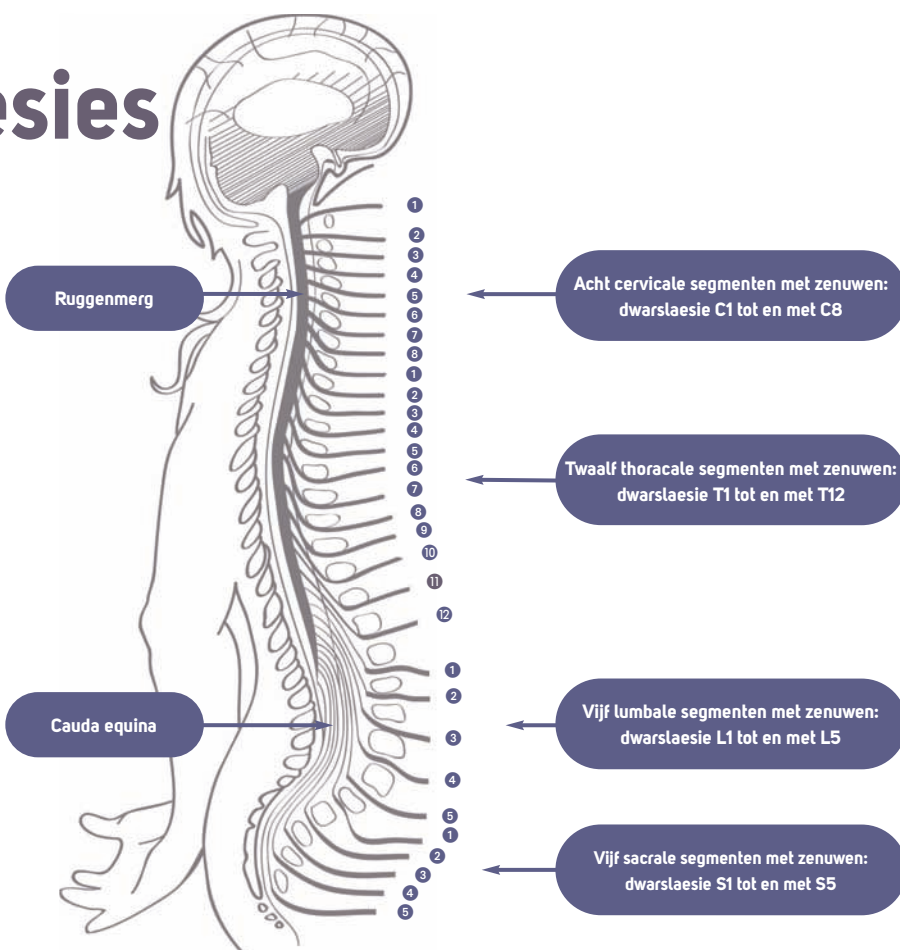
Onze hersenen besturen onder meer onze beweging. Via het ruggenmerg worden er daarvoor commando's - zenuwsignalen - doorgegeven naar de spieren. Als het ruggenmerg beschadigd raakt, kunnen die commando's de spieren onder het niveau van de beschadiging niet goed meer bereiken. Verlamming van dat deel van het lichaam is het gevolg. Ook kunnen zenuwsignalen van het lichaam onder de beschadiging - bijvoorbeeld informatie over pijn of aanraking - niet goed meer worden doorgegeven aan de hersenen. Het gevoel is dan verstoord. Hoe hoger de dwarslaesie zit, hoe groter het lichaamsgebied waarin functies verstoord zijn.

De hoogte van de laesie wordt aangeduid met het hoogste deel van het ruggenmerg dat nog wél goed werkt. Is bijvoorbeeld de spier- en gevoelsfunctie die hoort bij de ruggenwervel - een segment in vaktermen - C6 wel goed, maar de functies die horen bij segment C7 niet, dan is de hoogte van de dwarslaesie C6.

Er is geen vaste definitie van een hoge of lage dwarslaesie. In de praktijk wordt de dwarslaesie hoog genoemd als de armfunctie verstoord is. Dit is het geval bij dwarslaesies boven het niveau T1. Soms wordt de grens ook gelegd op niveau T6, halverwege de borstkas. Dit omdat boven dit niveau het onwillekeurige zenuwstelsel verstoord kan zijn, wat problemen kan geven met longen, bloeddruk en temperatuur.

Complete of incomplete dwarslaesie

Een dwarslaesie kan compleet of incompleet zijn. Het woord 'compleet' wekt de suggestie dat alle functies onder het niveau van de ruggenmergbeschadiging zijn uitgevallen. Omdat het in de praktijk bijna nooit voorkomt dat alle functies uitvallen, hebben artsen een andere definitie afgesproken.

Een dwarslaesie wordt compleet genoemd als er volledige uitval is ter hoogte van de laagste segmenten van het ruggenmerg, de segmenten S4 en S5. Hier bevinden zich de zenuwen die horen bij de anus. Dus als er geen gevoel en kracht is in de anus, wordt een dwarslaesie compleet genoemd.

Een voorbeeld: een dwarslaesie C6 met volledige uitval van gevoel en kracht in de anus wordt een complete dwarslaesie genoemd. Het kan dan zijn dat er in geen enkel segment onder de beschadiging functie is, maar het kan ook zijn dat er nog wel wat functie is. Soms is er zelfs behoorlijk wat functie. Het deel van het ruggenmerg waar nog functie is, wordt de zone van partiële innervatie genoemd.

Wanneer de functies van de segmenten S4 en S5 deels of helemaal intact zijn, wordt de dwarslaesie incompleet genoemd. Ook bij een incomplete dwarslaesie kan het erg variëren hoe groot de verdere uitval is.

Caudalaesie

De zenuwen die zijn verbonden aan het ruggenmerg verlaten de wervelkolom door openingen tussen de wervels. Het ruggenmerg vult echter niet het hele wervelkolom. Het laatste stukje van het ruggenmerg ligt ter hoogte van de wervels L1 en L2. De zenuwen die bij dat deel van het ruggenmerg horen, lopen eerst nog een stukje door de wervelkolom voordat ze die kolom verlaten. Deze zenuwbundel, die dus als het ware onder het ruggenmerg hangt, wordt de paardenstaart of cauda equina genoemd. Als hier beschadigingen optreden, wordt dit een caudalaesie genoemd. Strikt genomen is dit dus een beschadiging van zenuwen en niet van het ruggenmerg.

De verschijnselen van een caudalaesie zijn vaak moeilijk te onderscheiden van de verschijnselen van een lage incomplete dwarslaesie. Het gaat dan vooral om problemen met het legen van de blaas en darmen, een verstoorde seksuele functie, pijnklachten en vermoeidheid. Lopen is meestal mogelijk, doorgaans wel met beperkingen.